

Το τελετουργικό της Ι. Ακολουθίας για την αγιοκατάταξη (Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Τσέτσης, Μόνιμος Αντιπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Έδρα του Π.Σ.Ε.)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2ef17ct>]

Έπειτα από σχετική μελέτη, η Επιτροπή Τυπικού και Λατρείας, με έκθεση, υπογραφόμενη από τον Πρόεδρό της Μητροπολίτη Πέργης Ευάγγελο, υπέβαλε προς τον Πατριάρχη και τη Σύνοδο ορισμένα συμπεράσματα, εισηγούμενη τα εξής:

- 1) Τη θέσπιση σύντομης τυπικής διατάξεως και τη σύνθεση Ιεράς Ακολουθίας για την τελετή της ανακηρύξεως ενός Αγίου στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό.
- 2) Την τέλεση της Ιεράς αυτής Ακολουθίας στο τέλος της πρώτης Πατριαρχικής και Συνοδικής Λειτουργίας, που ακολουθεί την απόφαση της Ιεράς Συνόδου περί κατατάξεως στο Εορτολόγιο ενός αγίου.
- 3) Την έγκριση ειδικής τυπικής διατάξεως και Ιεράς Ακολουθίας, που έχουν ως

Μετά

την απόλυση και το «Δί' ευχών» της Θ. Λειτουργίας που προηγήθηκε, ο Πατριάρχης και οι Συνοδικοί Αρχιερείς εξέρχονται στο Σωλέα κατά την ειθισμένη τάξη, με τελευταίο τον Πατριάρχη, και παίρνουν θέση, ατενίζοντας προς ανατολάς. Ο Πατριάρχης στέκεται στο μέσον, φέρων πλήρη αρχιερατική στολή και μίτρα και κρατών ποιμαντορική ράβδο, περιστοιχούμενος από τους Συνοδικούς Αρχιερείς, που και αυτοί φέρουν πλήρη στολή, με επανωκαλύμμαυχο μόνο και χωρίς ράβδο.

Στο κέντρο του Σωλέα και στο ύψος του Θρόνου βρίσκεται μικρή ευτρεπισμένη τράπεζα, πάνω στην οποία είναι τοποθετημένο το Ιερό Ευαγγέλιο.

Ο Μ. Αρχιδιάκονος: «Ευλόγησον Δέσποτα».

Ο Πατριάρχης: «Ευλογητός ο Θεός...».

Οι χοροί από κοινού: «Ευλογητός ει Χριστέ ο Θεός ημών...», «Ότε καταβάς τας γλώσσας συνέχεε...».

Ο Δευτερεύων: «Πρόσχωμεν».

Ο Αρχιγραμματεύς της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, φέρων ράσο και επανωκαλύμμαυχο, αφού λάβει «καιρό», αναγινώσκει από την Ωραία Πύλη την Πατριαρχική και Συνοδική Πράξη εντάξεως του Αγίου στο Αγιολόγιο.

Όταν συμπληρωθεί η ανάγνωσή της, η Πράξη τοποθετείται από τον Αρχιγραμματέα στη μικρή ευτρεπισμένη τράπεζα. Την Πράξη υπογράφουν ο Πατριάρχης και οι Συνοδικοί Αρχιερείς, ενώ οι χοροί ψάλλουν το κατανυκτικό «Κύριε Ελέησον» των χειροτονιών.

Μετά την υπογραφή, Πατριάρχης και Αρχιερείς επιστρέφουν και πάλι στη θέση τους, οι δε χοροί ψάλλουν εναλλάξ τα τροπάρια:

«Άγιοι Μάρτυρες οι καλώς αθλήσαντες και στεφανωθέντες...», «Τας αληθόνας των Αγίων σου...» και «Των εν όλω τω κόσμω μαρτύρων σου...».

Ο Πατριάρχης κάμει την απόλυση.

Οι χοροί ψάλλουν τον Πολυχρονισμό του Πατριάρχου.

Ο Πατριάρχης: «Δι' ευχών...».

Η τυπική αυτή διάταξη και Ακολουθία, που στην ουσία της δε διαφέρει από εκείνη που γνωστοποιούσε στον Βουκουρεστίου Μύρωνα, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Φώτιος Β', εγκρίθηκε στις 16 Ιουλίου 1988 από την Αγία και Ιερά Σύνοδο, η οποία, αποδεχόμενη τις εισηγήσεις της Συνοδικής Επιτροπής επί του Τυπικού και της Λατρείας, ώρισε όπως στο εξής «επί τη ανακηρύξει Αγίου τινός, προς τη Πατριαρχική και Συνοδική Πράξει... τελήται εν τω Πανσέπτω Πατριαρχικώ Ναώ του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου του Τροπαιοφόρου και η καταρτισθείσα υπό της Επιτροπής ιερά ακολουθία»[30].

Η σεμνή και απέριττη αυτή ιεροτελεστία είναι ασφαλώς εκείνο το οποίο αρμόζει στην προκειμένη περίπτωση, πολύ περισσότερο εφ' όσον στην Ορθόδοξο Εκκλησία, ειδικώτερα δε στην Κωνσταντινούπολη, η ένταξη ενός αγίου στο Εορτολόγιο, είναι μια απλή πράξη, που δεν μπορεί να συγκριθεί με την επισημότητα την οποία προσλαμβάνει ο «κανονισμός» ενός αγίου στη Λατινική Εκκλησία.

Παρά τούτα, ας επιτραπεί στον γράφοντα να κάμει δύο παρατηρήσεις. Η πρώτη αφορά στα ψαλλόμενα, μετά την υπογραφή της Πράξεως, τροπάρια. Σύντρια αναφέρονται σε περιπτώσεις μαρτύρων, ενώ οι εντασσόμενοι στο Εορτολόγιο άγιοι, δεν είναι όλοι μάρτυρες, αλλά ανήκουν και σε άλλες κατηγορίες αγίων. Στις περιπτώσεις λοιπόν αυτές μπορεί να ψάλλεται το «Ο Θεός των πατέρων ημών...», προκειμένου περί αγίων επισκόπων, ή το «Την φλόγα των πειρασμών...» (14 Φεβρ.) προκειμένου περί οσίων ασκητών. Όταν όμως υπάρχει Ασματική Ακολουθία ενός αγίου, η δε μνήμη του εορτάζεται τοπικά «ύμνους και ωδαίς πνευματικαίς», πολύ πριν υπογραφεί η Πράξη, όπως π.χ. στην περίπτωση των εκ Ρέθυμνου Νεομαρτύρων Αγγελή και Μανουήλ[31], τότε το Απολυτίκιο του επίσημα στο Εορτολόγιο εντασσόμενου Αγίου, πρέπει απαραίτητα να ψάλλεται κατά την τελετή αυτή. Θα ήταν δε ευχής έργο, σε περίπτωση καθυστέρησης της συντάξεως ασματικής ακολουθίας, εν αναμονή της Πατριαρχικής Πράξεως, να υπήρχε τουλάχιστον, το Απολυτίκιο του Αγίου για να ψαλεί κατά την τελετή της επίσημης εγγραφής του στο Εορτολόγιο και υμνηθεί έτσι ο εκλεκτός του Θεού.

Η δεύτερη παρατήρηση αφορά στην τιμητική προσκύνηση της Ιεράς Εικόνας του Αγίου. Αν έχει ιστορηθεί Ιερά Εικόνα ενός εορταζόμενου αγίου, πριν την υπογραφή της Πατριαρχικής Πράξεως, όπως π.χ. στις πρόσφατες περιπτώσεις του Οσίου Ευγενίου του Αιτωλού[32], του Αγίου Ιωάννου του Καρπαθίου[33], ή του

Νεομάρτυρος Νικολάου του εκ Μετσόβου[34], τότε θα ήταν ενδεδειγμένο και λειτουργικά ορθό, κατά την ιεροτελεστία αυτή της επισήμου εντάξεως του αγίου στο Εορτολόγιο, να εξετίθετο και η Ιερά του Εικόνα σε προσκύνηση.

Πηγή: Γεωργίου Τσέτση· Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου, *Η ένταξις των Αγίων στο Εορτολόγιο, Κεφάλαιο γ', § Η διαδικασία εντάξεως Αγίων στο εορτολόγιο κατά την πράξη της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως σήμερα, Εκδόσεις «Τέρτιος», Κατερίνη.*

[30] Βλ. Διοικητικά Πρακτικά της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, Σύσκεψις 16ης Ιουλίου 1988.

[31] Οι Νεομάρτυρες αυτοί αναγράφηκαν στο Εορτολόγιο το 1977, ενώ υπήρχε Ασματική τους Ακολουθία από το 1838 ήδη. Βλ. Βαρθολομαίου Φιλαδέλφειας, Νεοφανείς Αστέρες... σελ. 234.

[32] Βλ. Όσιος Ευγένιος ο Αιτωλός, σελ. 98

[33] Βαρθολομαίου Φιλαδέλφειας, ένθ. αν., σελ. 238.

[34] Μ. Τρίτου, ένθ. αν., σελ. 71.